

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Nov predsednik nadsodišču v Gradcu.

Graško nadsodišče, pod katero spadamo tudi štajerski, kranjski in koroški Slovenci, je dobilo novega predsednika v osebi dosedanjega dvornega svetnika pri najvišjem sodišču, Franca Schmidja, ki je pred kakimi tridesetimi leti služil v Celji kot svetovalec pri tukajšnjem okrožnem sodišču. Zatrjujejo nekateri, da novi visoki gospod predsednik zna slovenski jezik popolnoma. Mi vendar gospoda Schmidja ne pozdravljamo nikakor ne z zadovoljstvom, ampak bojimo se, da bode on svojo moč kazal posebno v nastavljanju sodniških uradnikov proti željam in na krivico Slovencev. Gospod predsednik Schmid se namreč, kakor velika večina naših uradnikov, ni mogel, — tako se nam poroča — povspeti do stališča, da je enakopravnost slovenskega jezika v šoli, uradu in javnem življenju z nemškim — zakonito ali postavno zapovedana. Naši uradniki prisegajo ob nastopu svojih služeb, da se bodo trdno in neprestano držali državnih osnovnih postav, torej tudi enakopravnosti slovenskega jezika z nemškim vsled člena 19 omenjenih postav. Ko pa začnejo službovati, pišejo s Slovenci nemške protokole, izdajajo vse razpise, ki ne rešujejo vlog, nemško in tako neprestano prelamljajo svojo prisego, ne da bi jih višji na njo opomnili, nasprotno v nemilost pade vsak uradnik, ako se drži glede enakopravnosti prisega svoje. Edino, da še na pismene vloge slovenske, dajejo slovenske rešitve.

Tako protipostavno razumeva, — kakor se nam poroča — tudinov predsednik nadsodišču graškemu, postavno zagotovljeno enakopravnost Slovencev in zato se bojimo, da bode milostno pospeševal in povzdigoval nemškutarske uradnike in bojimo se tudi, da bode pri imenovanju uradnikov preveč gledal na roditelje prositeljev, kajti čujemo,

da je o svojem času rad razločke delal med „kmečkimi“ in „gospodskimi“ strankami. Ako je sin novega predsednika drugostopnemu sodišču našemu, bivši sodni adjunkt v Celji, dr. Alfred Schmid, sedaj državnega pravdnika namestnik v Ljubljani, kot referent delegiranega okrajnega sodišča v Celji, izvrševal nazore svojega očeta v svojem delovanju, tedaj ga posebno kmetje ne morejo biti veseli. Kazal je občutno pomanjkanje dobrohotnosti nasproti priprostemu ljudstvu. Posebno je tudi pri inventurah in cenitvah zemljišč za umrlimi posestniki ceno naganjal tako visoko, da se za tako vrednost zemljišča prodati ne bi mogla. Računal je tako, da se je n. pr. taka in taka njiva prodala prav drago in hotel po taisti meri ceniti celo kmetijo in mnogokrat je našel cenitelje, ki so mu prikimali, da jih je potem zopet vzel na komisijone in jim naklonil zaslužek. In cele kmetije se ne prodajajo tako, kakor majhni kosi zemljišč. Ni dal dr. Schmid veljati, da se mora tako ceniti, da prejemnik lahko izhaja, rekoč, da to ne velja več. Naj pa že res bo ta zapoved za cenitev z besedami odpravljena, v resnici mora imeti moč za vsakega pametnega človeka, ker, ako kdo prevzame posestvo tako drago, da ne izhaja lahko na njem, prevzel ga je predrago, to je za več, kakor je vredno. Ker kdor prevzame zemljišče tako, da lahko izhaja pri ceni, katero dá zanj, tisti ga je za pravo vrednost dobil, drugi pa ne! Tako bi tudi sodišče moralo ceniti. Cenili pa so v zadnjem času tam pa tam tako, da se pri vsaki hiši bojijo sodniške cenitve po smrti lastnika in da vsak skrben oče ali skrbna mati, če tudi šele na smrtni postelji, s pogodbo ali kontraktom posestvo prepusti, če le more, da v red spravi svoje razmere, tako, da naslednik na posestvu vsled sodniške cenitve ne propade. Nedavno je dr. Schmid vodil inventursko cenitev in cenili so

na blizo 4000 gld. Ko so se pa dediči pritoževali, znižal je ceno na 3000 gld., če tudi so bili nedorasli otroci med dediči, za ktere bi se bilo sodišče moralo držati svoje cenitve. Neko drugo kmetijo so sodniško cenili leta 1878 na 3000 gld., leta 1879 na 2200 gld., leta 1895 na 6300 gld. Pri zadnji cenitvi je bil kot komisar dr. Schmid. — To so reči, ki jako kvarljivo krušijo spoštovanje ljudstva pred sodiščem.

Bojimo se tudi, da bo gospod predsednik Schmid premilostno sodil znanje slovenskega jezika pri sodnikih in notarjih. Graško nadsodišče v tem obziru tako včasih čudno postopa. Ko je šlo n. pr. leta 1893 za nastavljenje novega notarja za Borovlje na Koroškem, priporočilo je nadsodišče v Gradcu Petra Lamqueta. Ta je res postal notar tamkaj. Ko je pa po nastopu službe prosil pri istem nadsodišču za dovoljenje, da sme s Slovenci delati pisma brez tolmača, odreklo mu je to ravno taisto nadsodišče, rekoč, da izpričevalo o znanju slovenskega jezika, katero je notarju Lamquetu dal celovski profesor Schrey, ne kaže, da bi bil ta notar dosti zmožen slovenskega jezika. Torej prvič so ga za notarsko službo priporočili, en mesec potem pa rečejo, da ji ni kos. Samo da zaveden Slovenec službe ni dobil. Ali bode gospod predsednik Schmid imel moč in voljo odpraviti take krivice, bomo še videli.

Konečno se še bojimo, da predsednik Schmid ne bode strogo zahteval nepristranskega držanja sodniških uradnikov izven službenega delovanja, kajti njegov sin je in je bil vedno med Nemci in pospeševalci nemštva. V Celji, kjer nemštvo tako prav za prav samo na uradnikih sloni, občutimo Slovenci še hujše nasprotstvo uradnikov. In kljubu Badenijevemu izreku, da je po Kielmansegu zaukazana nepristranost uradnikov sama ob sebi umljiva, stavijo se v Celji, kakor znano, sodniški uradniki (Wokaun itd.) na čelo

LISTEK.

Šaleško jezero.

(Spomin s potovanja leta 2195.)

Bil je vroč avgustov dan leta dvetisoč jedenseto pet in devedesetega, ko smo čakali v Celji na kolodvoru električno železnico, da se popeljemo z opoldanskim vlakom v Šaleško dolino do Spodnjega Dravograda.

Pred tristo leti je bilo tukaj, kjer stoji sedaj krasna kolodvorska palača, baje vojaško vežbališče, na katerem ali kraj katerega je stala fabrika za plin. Sedaj o plinu ni duha ne sluha.

Mi poznamo samo električno luč.

Vlak je že tukaj. Tiho, brez vsakega ropota je prispel na postajo, na koje pročelji se sveti v zlatih črkah velikanski slovenski napis „Celje“.

Posedemo v lične vozove, ki imajo za vse popotnike samo jeden razred.

Že letimo po bliskovo proti Petrovcem. Mej vožnjo se hodimo okrepčevat in hladiti si vroča grla v lepi restavracijski vagon, kjer se sestajamo z ljudmi najrazličnejših narodnostij. Najbolj me je zanimal neki tolsti Kitajec, ki se

je pred par dnevi pripeljal po sibirski „pacific“ski železnici in s katerim sva kramljala v gladki ruščini. Pri sosedni mizici pa sta sedela dva japonska študenta in na glas hvalila krasno našo Savinsko dolino.

Petrovce so bile pred tristo leti baje samo vas a danes je lepo predmestje bogatega mesta Žalca.

Kako vzorno je obdelano polje! Seve pred tristo leti so kmetje orali samo z živino; dandanes delamo vse z mašinami — pa s kakšnimi! V neki sila stari knjigi sem tudi pred kratkim bral, da je n. pr. v Št. Petru pred tristo leti še šopirilo se renegatstvo. Kaka razlika dandanes! Vsakdo je ponosen v teh krajih na svoje slovensko ime, čeprav govori morda poleg svojega materinega jezika še po dva druga.

Na postaji Polzela izstopilo je veliko popotnikov, ki so prestopili na drug električni vlak proti Vranskemu, Kamniku in Ljubljani.

Človeka, ki se vozi prvič po kakem kraju, zanima vsaka malenkost. Tako me je zanimala postranska železnica s postajo „Paka“ na goro Oljsko, kjer stoji par novodobnih gostiln, ker se mi ni mudilo, peljal sem se tja gori. Kak razgled po Savinski dolini! Na skrajnem zahod-

nem robu so ravnokar zidali veliko palačo. Poprašam natakarja v hotelu „Bellevue“, kaj tam zidajo. „Tam bo pa zvezdarna; gradi jo neki slovenski bogataš“ — odgovori mi brzonozi Danymed. „Če se ne motim“ — pravi mi natakar — „sedi tam le na pomolu neki imeniten profesor z ljubljanskega slovenskega vseučilišča. od njega morda izveste še kaj več“. Res sem se predstavil tistemu profesorju:

„Zvezdoslav Peresnik, časnikar iz Trsta, so-trudnik „Jadranskega Glasnika“ rečem skromno.“

„Jako me veseli. Jaz sem Vladimir Glavin, profesor računoslovja na ljubljanskem vseučilišču.“

Do pozne noči sem ostal v družbi duhovitega moža.

Razkladal mi je učenjak razna „vprašanja“ 22. stoletja. Najbolj naju je zanimalo socialno vprašanje, ko še ni bilo rešeno po vsem svetu. Čudila sva se tudi, da Slovenci tako dolgo nismo dosegli svojih pravic in slavila sva zlato svobodo 22. stoletja.

Prenočil sem na gori Oljski v hotelu „Pri 22. stoletju“.

Kakor vsakega moškega, zanimalo so tudi mene zastopnice lepega spola. V Trstu se vidi

protislovenskim napravam. Zdaj je n. pr. avskultant dr. Bračič, tajnik odboru, ki hoče prirediti veselice in s tem denar nabirati za „Deutsches Haus“! Radovedni smo, ali bo gospod predsednik Schmid tako ravnanje sodniških mladičev odobral. Bojimo se tega in zato se postavljamo nasproti temu gospodu na: „Pozor“!

Napad v Piranu

proti hrvatskim in slovenskim poslancem isterskega dež. zbora in njihov odmev.

Ker so se objavila različna poročila o napadu od dne 10. januarja, katera poročila se ne strinjajo z resnico in ker nam ni bilo mogoče zavriniti ta lažnjiva zavijanja v deželni zbor, objavljamo s tem ves resnični dogodek.

Dne 10. januarja t. l. potovalo nas je 8 podpisanih deželnih poslancev s parnikom „Quieto“ iz Poreča v Trst. Zaradi silno viharne burje pa smo morali izstopiti v Piranu, kakor vsi drugi potniki. Že na parobrodu najeli smo si omnibus, katerega nam je bil radovoljno prišel ponujat voznik Dolce. On nas je spremljal do kavarne „del Signori“, zato, da ne bi najeli drugi voz, ki so nam bili tudi na ponudbo. Dva nosača prevzela sta našo prtljago in sicer mož star katic 50 let in dečku je bilo katic 16 let, zadnji s črnim znamenjem na obrazu; oba bila sta zelo zadovoljna, da si kaj prislužita.

Na pomolu zaničevali so nas piranski „Signori“ nesramno. Razgrajalci spremljali so nas iz pomola po vsem mestu in so neprenehoma kričali: „Fora i sciavi!“ „In mar con loro!“ „Farabutti!“ „Abasso Spinčić!“ „Pereat Mandić!“ itd.

V takem položaju se nismo mogli zavstaviti v mestu, toliko manje, ker ni bilo nikjer videti kake straže in ker župan dr. Fragiaco tudi ob času znanih izgrediv zaradi uradnih napisov ni hotel skrbeti za red. Rekli smo vozniku, naj napreže in za nami pride. Pričakovali smo ga na planem, na burji poleg trdnjavijskih zidov.

Ker dlje časa ni bilo voza, poslali smo dečka, ki je nosil prtljago, gledat, dali pride. Deček se je kmali vrnil s poročilom: „ne, nego gospodje pridejo“ — „no, ma vien i siori“. Voznik res ni prišel. Gotovo so ga razgovorili „signori“. Namesto njega prišli so ti in nas na razne načine zasramovali in se nam grozili. Med drugim šel je mimo nas neki Pietro Amoroso in se kmalo vrnil, ne da bi bil sam razgrajal. Prišla sta tudi dva mlajša gospoda in šla skozi vrata malega ob cesti stoječega poslopja v neki vrt, morda za to, da bi se svoje strani pričakovala voz.

Baš ko sta ta dva prišla po glavni cesti, približalo se je 4 ali 5 drugih po stranski poti, tako, da so stali pred nami na cesti. Drugi, ki so bili na strani proti mestu, so kričali in kamenje pobirali.

V tem kritičnem položaju in brez varstva, odločili smo, se iti dalje po cesti. Šli smo in spremljala sta nas nosilca prtljage, zasledovali nas pa „signori“, kateri so kričali, žvižgali, zmerjali nas

in kamenje metali za nami. To je trajalo skoro pol ure. Starega nosilca bili so razgrajalci nekoliko zaustavili, a došel nas je na križpoti, kjer vodi od glavne ceste v Porto Rose. Tu sta izjavila oba nosilca, da nečeta več dalje iti. Ko sta bila plačana, izjavil je starejši, da se skoro boji, povrniti se v mesto — „go quasi rigoardo tornar in città. Morali smo torej sami nositi dalje prtljago.

Kmalost nas pretekli dve kočiji, jedna zaprta, druga odprta. Opravičeno smo takoj mislili, da so onih 5—6 vozečih se oseb emisariji. Bili so močno zaviti, da bi se jih ne spoznalo. Samo oni so nas mogli videti, da smo nosili prtljago na ramenih, kar je „Piccolo“ poročal že dne 11. januarja t. l.

V Strunjanu smo slučajno naleteli na voz nekega v Trstu nastanjenega Hrvata Brajkovića. Na tem vozu peljala sta se podpisana dr. Stanger in S. Q. Cosulich s prtljago vred do Izole, kjer sta se nadejala dobiti in najeti vozov za vse. Ali tam se jim je na kratko in osorno odgovorilo: „danes ne naprežem“. Tega si ne moremo drugače razlagati, nego da je bil dotični voznik opozorjen po prej omenjenih emisarijih in je vedel, da mi potrebujemo kočije. Kajti dra. Stangerja in Cotulicha ne pozna nikdo v Izoli. Morala sta torej pustivša prtljago v Izoli, peš hoditi do Kopra, kamor sta dospela popolnoma otrujena.

Nas šest ostalih šlo je peš za njimi iz Strunjana. Pred Izolo zvedeli smo od vračajočega se Brajkovića, da ni bilo mogoče dobiti vozov. Morali smo torej hoditi za svojima tovarišema v mraku, po cesti ob morju, v vedni nevarnosti. Iz Izole brzojavili smo okrajnemu glavarstvu v Koper, proseči kočije in straže in naznanjoči na kratko, kar se je dogodilo. Ob tej priliki čule so se tudi v Izoli nekatere psovke proti Slovanom. Tudi eden prej omenjenih dveh voznikov, ki sta se vračala iz Kopra, zakričal nam je pred Izolo! „fora i sciavi!“

Prišli smo do pred Kopra, ne da bi bili srečali srčno zaželjene pomoči. Pač pa smo zapazili, da sta dva mlada moža prežala za cerkvijo v Smedeli, ki sta opazivši nas, brzo korakala v mesto; najbrž za to, da naznanita naš prihod svojim zaveznikom. Bila je že tema in mi po 4 in pol urni hoji popolnoma nezmožni še dalje hoditi. Posilili smo se še in šli, da nam ni bilo treba iti v mesto, po daljši poti še kak kilometer, v kasarno finančne straže pri sv. Nazariju pred Koprom, kjer smo bili sprejeti najprijaznejše.

Takoj smo pri c. kr. okrajnem glavarstvu pisмено poizvedovali o osodi naših dveh tovarišev in precej obširno popisali, kar se je do godilo. Po finančnem stražarju pa smo doznali ustmeno, da pri okrajnem glavarstvu nič ne vedo o njiju in da so odšli vozovi in žandarmi v Izolo — se ve, za nas prekasno. Ko so se pozno v noč vrnili iz Izole, zvedeli smo, da sta dr. Stanger in Cosulich v varnosti pri nekem v javni

službi nahajajočem se Hrvatu v Kopru. Drugo jutro odpeljali smo se vsi s kočijami iz Kopra v Trst.

A čudili smo se vsi, da nas c. kr. okrajno glavarstvo ni še isti večer zaslišalo v kasarni. Sploh tudi pozneje nismo bili zaslišani, izvzemši dvojico nas.

To je resnični opis onega, kar se nam je dogodilo dne 10. januarja. Za to jamčimo s svojo častjo.

Tržaški „Il Piccolo“ je na kratko, a z vidnim veseljem popisal ta dogodek v svoji številki od 11. januarja in pripoznal napad v mestu Piranu in izven mesta.

Italijanski poslanci sami pripoznavaajo zasebno, da se je napad proti slovenskim poslancem vršil v Piranu, pristavljajo pa, da je bil naprten samo proti nekaterim. Oni pripoznavaajo tudi, da so bili v Kopru obveščeni o našem prihodu še prej nego smo mi tje prišli. To je bilo mogoče samo brzojavno ali po onih šestih ljudeh v dveh kočijah. V „Piccolo della sera“, od 13. januarja zasmehuje se nas, da nismo imeli poguma, iti v Koper.

Pri vsem tem pisala sta dne 13. januarja istočasno poluradna „Triester Zeitung“ in „Piccolo“, da so po uradnih poizvedbah šli slovenski poslanci popolnem nemoteni po Piranu. To je skrajna neresnica. Proti nam so razgrajali iz pomola po vsem mestu in sicer ne pobalini, nego signori.

Še večja neresnica je, kar je znatni piranski župan dr. Fragiaco baje ustmeno poročal njegovi ekselenci gospodu namestniku, da so Piranci zato razgrajali proti nam, ker, da smo izvajajoče ogledovali dvojezično tablo na sodnem poslopju. „Piccolo“ sam trdi v svojem dotičnem prvem poročilu, da smo z „riservato e imbronciato“ vedenjem korakali po mestu. In res hodili smo po pomolu in po mestu, ne da bi se ozirali, in nobeden od nas ni niti videl sodnega poslopja in torej tudi ne table na njem. Nobeden od nas tudi ne ve, kje stoji sodno poslopje! Vsaki čas smo pripravljeni priseči tudi na to.

Napad sam pa nadkriljuje še vedenje italijanskih poslancev in italijanskih poslušalcev v seji deželnega zbora dne 17. januarja. Ko se je v tej seji poslanec Spinčić samo dotaknil onih dogodkov in so italijanski poslanci slišali samo besedo Pirano, ustali so vsi, raznovrstno kričali in se je med drugim prav razločno slišalo, da so rekli posl. Nic. Veniero: „Rispettate Pirano!“, posl. dr. Benatti: „Avete avuto quelle che meritate!“ in posl. dr. Vergottini: „In altro paese vi avrebbero ucciso!“ Te besede smo slišali. Poslanec Spinčić je nadaljeval svoj govor glasno zahteval, naj se v zapisnik seje upišejo besede posl. Vergottinija, katere je govornik ponavljal v italijanskem jeziku in opozoril tudi vladnega komisarja na to svojo zahtevo.

Poslušalci na galeriji ploskali so vsem tem vsklikom in jih odobravali z „bravo!“ „bene!“ ter posebno dru. Vergottiniju glasno pritrdjevali z besedico „si, si!“

Predsednik ni opominjal nobenega poslanca zaradi tega — vladni komisar je molčal.

Poreč, dne 24. januarja 1895.

Cosulich, Jenko, Komparé, Mandić, Spinčić, dr. Stanger, dr. D. Trinajstić, dr. M. Trinajstić.

Celjske novice.

(Predsednikom graškega višjega deželnega sodišča) je imenovan dvorni svetnik pri najvišjem sodišču Fran Schmid, ki je baje več slovensčini. Sprva je služboval na Kranjskem in v Dalmaciji. Od 1868. do 1878. leta je bil deželnega sodišča svetnik v Ljubljani, od koder je prišel k višjemu sodišču v Gradec. Leta 1884. je bil poklican kot dvorni svetnik k najvišjemu sodišču na Dunaj. Odlikovan je z Leopoldovim redom. Službuje že 46 let. Menda je grof Gleispach zaradi tega njega izbral, ker najbrž v kratkem pojde v pokoj in se njemu zopet naredi prostor, ko bi moral odstopiti od ministerstva. V politiko se Schmid ni dosti mešal, vendar pa nima smisla za enakopravnost in Slovenci nimajo kaj pričakovati od njega. Vsi pa bi želeli, da bi se vsaj strogo držal zakonov.

marsikaj lepega, a morem reči, da so mi savinske Slovenke, ki sem jih videl pri večerji v jedilnici „Pri 22. stoletji“ sila ugajale. In kako krasno se je slišal naš jezik iz njihovih dražestnih ust! Kakor pa v starih časnikih čitamo, so se pred tristo leti naše Slovenke še tu in tam sramovale svojega jezika. Kaj takega mi dandanes seveda ne razumemo.

Drugo jutro sem se že na vse zgodaj peljal navzdol v dolino in dalje po soteski v Šoštanj.

Mikalo me je tudi peljati se po električni železnici v Mozirje in v Solčavo, toda, žal, nisem utegnil. Storim to drugokrat.

Radoveden sem bil, kaj še vse pride! V 10 minutah smo bili v Šoštanji. Čedno mesto! Šteje kakih 6000 duš. V „Narodnem domu“ sem si naročil malice, potem sem si hitro ogledal najzanimivejše stavbe. Mej drugim se mi je dopala „realka“ in pa „ženska gospodinjska šola“. Veličastna je tudi cerkev sv. Cirila in Metoda na velikem trgu. Napisi so povsod slovenski — vsaj na prvem mestu. Na drugem mestu sem čital tu in tam z majhnimi črkam zapisano kako nemško, laško ali angleško besedo.

Na neki hiši sem pa našel zunaj na zidu vzdano kamnito ploščo s čudnim napisom:

„Tukaj je živel in deloval poslednji slovenski renegat v Šaleški dolini. Umrli leta 1920“.

Proti poludnevu pa sem se peljal s konjsko-železnico k jezeru. Blizu cerkve sv. Mihela stoji parobrodna postaja. Majhen parobrod z imenom „Šoštanj“ že čaka popotnikov. Stopim na ladjo in kmalu se vozim po jezeru proti sv. Martinu.

„Šaleško jezero“, kakor se imenuje, še ni staro. Pred tremi sto leti je bilo tod, koder zdaj stoji voda, še rodovitno polje z vasmami. Tam na gornjem koncu doline pa je stal majhen trg Velenje.

Pred tremi sto leti so baje bili začeli kopati premog in ko so vso dolino izpodkopali, znižal se je svet in — nastalo je jezero. Tako se bere v starih knjigah in tako so mi tudi pripovedovali sopotniki na parniku „Šoštanj“.

Kmalost smo se pripeljali do sv. Martina, kjer sem presedel na vlak, s katerim sem se peljal skoz slavno Hudo Luknjo do Slovenjegraščca in dalje do Dravograda.

Dotod sem povsod slišal slovensko govoriti. In tako sem spet videl lep kos slovenske zemlje.

Kadar se spet kam popeljem, opišem Vam, g. urednik, svoje potovanje.

Z P.

(Maškarada „Celjskega Sokola“) obeta letos postati prav sijajna in bode morda dosejajne takšne prireditve še prekosila. Ukusno in elegantno izdelana vabila so se že razposlala. Kdor iz pomote morda ni dobil vabila, naj se zanj obrne na trgovino g. Drag. Hribarja. Opozorjamo osobito na točko vabila, katera določuje, da se na maškerado ima priti ali v maskah ali kosturnih.

(Heini von Steyer“) zove se tisti za ušesi še mokri fantič, ki je zadnjič v Monakovi tako „izborno“, tako „mladeniškonavdušeno“ in tako „temeljito“ ter „duhovito“ govoril, pravše blebetal o celjskem vprašanju. No, zdaj že nezreli fantalini delajo politiko! Mož, pardon pobič, je še premalo hlač na šolskih klopéh raztrgal, da bi imel dosti smisla o javnem življenju in mi se moramo čuditi, da so ga vendar nekateri resni možje poslušali, in se zanj navduševali, katerih je sicer bilo tako malo, da se celo celjski listič repenči. In kaj je ta siromacek povedal? Stare obrabljene fraze, posnete iz nemških časnikov je prežvekoval. Celja pa s tem ni rešil in ga tudi ne bode.

(„Südmark“), to je društvo, katero so osnovali Nemci, da bi kupovali posestva po Slovenskem in na njih naseljevali nemške kmete. Društvo ima torej namen izpodrinuti Slovence iz njih sedanjega domovja. To Slovincem skrajno sovražno društvo pa ima dosedaj pokazati jako malo uspehov. Pomanjkuje mu namreč denarja. Poslednja leta se obrača za podporo na štajerski in koroški deželni zbor. Do letos sta pa vsako leto oba deželna zbora zavrnila moledovanje tega društva, ker še Nemci spoznavajo, da ne gre podpirati društva, ki ima očitno namen uničiti jedno narodnost. Tudi letos društvo ni bilo srečnejše v koroškem deželnem zboru, če tudi je poslanec dr. Steinwender porabil vso svojo zgovornost, da bi omečil poslancem srca, da kaj dovolijo temu društvu. Govoril je o slovenskem na valu, pravil o veliki krivici, ki se je Nemcem zgodila, ko se je osnovala dvojezična gimnazija v Celji. Slovenski poslanec Muri ni imel posebne težave, ko je odgovarjal Steinwenderju; in zbor je skoro jednoglasno prošnjo odklonil. V graškem deželnem zboru se letos malo muzajo, ker se slovenski poslanci ne udeležujejo zborovanja in se kažejo, kakor da bi bili društvu naklonjeni. Upat pa je vendar, da zmaga pamet in bode „Südmark“, kakor na Koroškem, tudi v Gradci pokazali duri. Celjski listič sicer javka in pravi, da društvu ni toliko za denar, kakor za dokaz, da hoče deželni zbor štajerski preganjati Slovence. No naj poskusijo, mi se itak nič ne bojimo.

(Porotne obravnave v Celji). Dne 27. januarja t. l. stal je pred sodiščem mlad mož, Karl Melcer, ki se je pečal lansko poletje s tem, da je hotel brez denarja kupiti neko graščino ob Slov. Gradu za 30.000 gld. Pisal je najprej graščaku Slaviku, da ima bogatega strica, milijonarja in vsled tega se je Slavik res začel z njim pogajati. — Po svoji obljubi je res Melcer nekega dne prišel in predstavil graščaku svojega bajnega strica. Graščaku pa se je čudno zdelo, da stric-milijonar nobene ne zine glede cene in plačila in ga je zategadelj naravnost vprašal po imenu in mestu strica izvedel ime trgovca v Celji, s katerim se je Melcer glede posekanja graščinskega lesa, tedaj za medvedovo kožo pogajal, predno je imel medveda. — Melcer kot izurjen in izučen gospodar si je prizadeval povsod na vse kriplje priti do denarja. Njegovo trkanje pri raznih posojilnicah je seveda bilo brezuspešno, tako tudi trkanja na vrata premožnih gospodov, kakor g. Majdiča itd., ker so ga takoj povsod spoznali za sleparja, in ker na nič niti žid ne da nič. — Ko z graščino ni šlo, morda gre z manjšimi posestvi. In tako je hotel Melcer naposled kupiti Walandovo posestvo v Levcu, kjer se mu je istotako godilo. Med tem časom je stanoval dobri Melcer v hotelu „pri volu“, kot ekonom, nameravajoč kupiti graščino, in dobro živel, začetkoma tudi nekaj plačal, vendar večje svote ostajal vedno dolžan. Natakaj in hišina sta ga začela pisano gledati, a ker je mož zdaj in zdaj dobil nakazano brzojavnim potem po 50 gld. — baje od svojih staršev — sta upala in se zanašala na obljubljeno končno pla-

čilo. — Naposled se je zvedelo, da denarje ne pošiljajo stariši, ampak ubogo dekle, kateri je Melcer obljubil zakon, in katero mu je s težko prihranjenimi 600 gld. hotela pomagati pri nakupu graščine. — Bogati stric je tudi v nič sprhnel, in tako je posiligrasček Melcer prišel na zatožno klop in bil zaradi hudodelstva goljufije obsojen na pet let težke ječe. Siromak je hotel kupiti graščino, pa bi bil neki že hudo srečen, ako bi mu kdo mesto prošnega posojila po 30.000 gld. podaril iz milosti petak. Pa tudi manjših zneskov bi se ne branil mladi mož, ki bi po svojih svojstnih lahko kaj drugega storil, ki je svoje stariše spravil ob imetje in tudi druge ljudi oškrtal. — Dne 27. januarja t. l. bil je pred porotniki Janez Hojnik, ki je šel nekega dne v posojilnico v Celji, da vzdigne za svojo sestro s hranilno knjižico nekaj okoli 80 gld. Tam je čakalo mnogo strank, in kadar se je denar naštel, se je oglasila dotična stranka. Hojnik se je oglasil pri klicanju imena Gobec, in se mu je zato izplačalo na Gobčevo knjižico okoli 700 gld. Hojnik pijan take sreče jo je hitro pobrisal, dal sestri nekaj nad 100 gld., drugo pa je za se obdržal. Ker so mu pa bili žandarji za petami, in je sodišče djalo Hojnikovo ženo v preiskovalni zapor, je Hojnik „zaradi varnosti“ skril denar v nekem kozolcu zunaj mesta. Hojnik se je zagovarjal, da ni vedel, koliko je vloženo na knjižici njegove sestre, da je tedaj po svojih mislih prav vzdignil denar, da je še le pozneje zapazil pomoto, in denar zato v kozolcu skril, ker je tam bolj varen, in ker ga je hotel iz kozolca drugi dan nazaj nesti. Ker so porotniki temu zagovoru verjeli so zanimali vprašanje krivde Hojnika, kateri je bil vsled tega oproščen. — Dne 28. t. m. zagovarjala se je Marija Kmetič, ki je srečala svojo znanko Marijo Črno na cesti iz Pobreža v Maribor. Le tej je predbacivala, da je hotela svojega očeta vreči v vodnjak in ji zato tudi z ovadbo pretila, ter ob enem za molčnino zahtevala uro in prstan, ktere reči je baje Marija Črno ukradla njenemu bratrancu Antonu Kmetič. Marija Črno je pred napadalko pobegnila in se skrila v bližnjo hišo, in ko ni bilo več videti Marije Kmetič, je šla zopet svoj pot. Marija Kmetič se je ob njivi skrila ter Marijo Črno počakala, planila na njo in zopet zahtevala uro in prstane in priklicala opazovalce Martina Straže in Janeza Nerat, da sta ji pomagala pri odvzetju baje ukradenih reči. Marija Kmetič se zagovarja s tem, da jo je bratranec Anton Kmetič pooblastil, odvzeti Mariji Črno, njemu ukradene reči, kar pa Anton Kmetič izpriča kot neresnično, rekoč, da je Mariji Črno podaril dva prstana, uro pa je dobila Marija Črno kot dar od Mihe Krisla, kateri je to tudi kot priča potrdil. Po pričah se je tudi dokazalo, da je obtoženka navedene reči vzela Mariji Črno iz žepa. Vsled tega je bila spoznana Marija Kmetič, po izreku porotnikov, kriva hudodelstva in na 4 mesečno ječo obsojena zaradi hudodelstva izsilovanja. — Dne 29. junuarja stal je tudi pred sodiščem Anton Poznič ki je hodil s fanti dne 29. septembra m. l. vasovat, Franc Robida pa je hotel fante nagnati. Imel je puško pri sebi. Kljub temu se ga Anton Poznič ni nič bal, ampak je šel s kolom oborožen nad njega ter ga večkrat z njim vdaril po hrbtu, pri tem škrtal z zobmi. Ker Poznič kljub večkratnemu opominu, naj miruje, ni odnehal, ampak Robida sunil v prsa in dvignil kol k novemu vdarcu, je v trenutku še pred vdarcem sprožil Robida puško in zadel Pozniča ob levo koleno, ter mu prizadjal težko telesno poškodbo z najmanj 30 dnevnim bolehanjem, in z redno nezmožnostjo opravljati svoj poklic. — Franc Robida se je zagovarjal, da je puško sprožil le v silobranu, kteremu zagovoru so porotniki v svojem izreku potrdili ter je bil Franc Robida vsled tega oproščen. (Konec prihodnjic).

Spodnje-štajerske novice.

(Razpisana je služba) učitelja na štirirazrednici v Šmartnem pri Slovenjemgradu, tretjega plačilnega razreda. Prošnje do 25. februarja t. l. na krajni šolski svet v Šmartnem. — Oddati je tudi služba podučitelja na trirazrednici v Št. Andražu pri Polzeli, okraj Šoštanj. Prošnje do 20. t. m. na krajni šolski svet v Št. Andražu pri Polzeli.

(Nesreča.) Pri Blažu Ledineku, posestniku v Radoselu pri Slivnici so skopali blizo 16 sežnjev globok vodnjak. Prišedši dne 5. t. m. do vode vlekli so jo ven, da bi začeli zidati. Voda je zmrznila in soprogi posestnika je spodletelo na ledu, da se je preobrnila v studenec in so jo že le malo živo izvlekli.

(Gornjesavinjska posojilnica v Mozirji) ima svoj občni zbor dne 20. t. m. ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih v Mozirji.

(Iz Braslovč) se nam piše: Iz šole v Letušu ne bo nič. Prejšnji okrajni šolski nadzornik Ambroschütz imel je uprav strasti, siliti na to, da se zidajo male šole, čeravno ne dosežejo smotra in zato navadno nikdo za nje ne mara. Tako je hotel spraviti z vso silo novo, enorazredno šolo v Letuš. Merilo se je in merilo, da ljava iz Letuš do Braslovč se preračunjevala; šteli so otroke itd. Deželni šolski svet pa vkljub temu ni hotel pritrditi, ampak je spoznal z odločbo od 6. aprila 1893, št. 1691, da iz te šole ne bo nič. Na pritožbo Letušanov je pa ministerstvo za uk in veronauk z odločbo od 10. nov. 1894, št. 22250, izreklo, da se mora šola zidati, ker je dovolj otrok, ki imajo več kot 4 kilometre v Braslovč v šolo, ter je še posebej pristavil, da se mora pohvaliti, da se je tako natančno in pregledno merilo in dobro preiskovalo. Zoper to odločbo ministerstva vložil je pa krajni šolski svet braslovški po gosp. dr. Ivanu Dečku v Celju, pritožbo na upravno sodišče, kateri je v tej pritožbi dokazal, da so silo površno merili in površno delali, kajti so samo merili daljavo do šole v Braslovčah, ne pa tudi do drugih sosednih šol, posebno do šole v Št. Martinu na Paki, tako, da je celo od ministerstva pohvaljeno delo čisto za nič. Vsled te pritožbe zaukazalo je ministerstvo, da se na novo meri, tako, kakor je g. dr. I. Dečko zahteval. Sedaj pa se je pokazalo, da res te šole treba ni, ter je naučno ministerstvo, ne da bi počakalo sodbe upravnega sodišča, se takoj udalo, svojo odločbo umaknilo in izreklo, da šole v Letušu ne bo.

(Iz gornje Savinjske doline.) (Stari grad.) K zadnemu dopisu še naj omenim, da so delavci, ki so razvaline skopavali, delali tudi po noči pri velikem kurišču, ker so mislili vzdigniti zaklad. Ploščo, katero sem omenil, je neki surovež razbil, pa ostala dva kosa sta se srečno našla. Orožen omeni v svoji kroniki, da ta grad že v 11. stoletju ni več stal, po temu se tedaj lahko približno računi njegova starost. Našli so kasneje še 3 človeška okostja, katerih pa je bilo vsako posebej zakopano, razmetali so okoli kosti pokamenju (kjer še sedaj nepokopane leže), kot bi bili divjim hijenam ne pa ljudem podobni, kar vendar ni nikakor lepo, saj so bili rajni vendar ljudje in pa še morda prav odlični. Kaj pa c. k. oblastni? bi one ne prepovedale izkopavanja in pa nečloveške delavce ne kaznovali? Delo naj bi se pod vodstvom kakega veččaka nadaljevalo, drugače bodo suroveži zadnji sled od že po starosti slavnega gradu uničili.

(Vabilo) k dramatični predstavi, katero priredi „Bralno društvo za Laški trg in okolico“, dne 9. svečana 1896, v pivovarni gosp. Simona Kukeca v Laškem trgu. „Šolski nadzornik“ in „Blaznica v prvem nadstropju“. Potem petje in prosta zabava. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: za člane 20 kr., za nečlane 30 kr., za kmete 10 kr. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Žganjepivca žalosten konec.) Dne 3. svečana t. l. zmrznil je v Novicerkvi pri Vojniku posestnik Fr. Suholežnik, ko se je žganja pijan vračal po noči domu!

(Veselica v Vojniku), katero priredi na 9. dan t. m. društvo „Edinost“ in pri kateri bode svirala vojaška godba iz Ljubljane, utegne biti ena najkrasnejših, kar se jih bo ta predpust v Savinjski dolini priredilo. Delajo se velike priprave in tudi udeležba utegne biti po občnem zanimanju sodeč, izvanredno velika. Rodoljubi iz vseh slovenskih krajev Savinjske doline sestali se bodo v skupno veselje ta dan v prijaznem vojniškem trgu.

(Stariši bodite previdni.) V hiši posestnika Hiršla na Zidanemmostu se je v nedeljo 2. t. m. na večer prevrgla svetilka s petrolejem na mizi. Razliti in goreči petrolej prišel je na obleko pri mizi sedeče sedemletne hčerke Štefanije, in

vsa je hipoma v ognju. Stariši začnejo v največjem strahu obleko z deklice trgati, a ker postaja plamen na njej vedno večji, oča vlije celi škaf vode na njo. Deklica je vsled groznih opeklin koj drugo jutro umrla. — Ogenj v taci slučajih se najlože uduši, ako se goreča oseba ovije v koce ali druge cunje.

(Na Zidanemmostu) imajo uradniki in poduradniki južne železnice 12. t. m. pri g. Juvančiču svoj ples. Vabila so razposlali tudi v slovenskem jeziku. To je prvič, da se tukajšnje razumništvo spomni, da živi na slovenskih tleh.

(Čitalnica v Brežicah) vabi uljudno na ples dne 8. svečana 1896 v „Narodni dom“. Godba c. in kr. pešpolka št. 53 iz Zagreba. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 1 gld.

(Iz Brežic.) V nedeljo dne 2. februarija t. l. je imela naša posojilnica svoj prvi občni zbor. Zbralo se je bilo dovoljno število članov. Po jedernatem pozdravu gospoda ravnatelja Levaka, poročal je obširno in temeljito gospod tajnik o delovanju načelstva, ki je imelo vsak teden redne seje, v katerih se je veliko ukrenilo za mladi zavod, ki se je že v prvem letu čudovito lepo razvil. Posojilnica je napravila že v prvem letu blizu 700 gld. rezervnega fonda, ki se je nabral po došli vstopnini, in čez 500 gld. čistega dobička. Polovica čistega dobička se je dala „Narodnemu domu“, darovalo se je pa 50 gld., in sicer dijakiškim kuhinjam v Celji, Mariboru, Ptuiju in slovenskim visokošolcem v Gradcu in na Dunaji. Za ravnatelja je bil zopet enoglasno izvoljen g. A. Levak, v načelstvo pa 6 prejšnjih odbornikov in še gg. Mešiček in Umek; v nadzorstvo pa gg. Gregorevčič, Munda in Špindler. — Po občnem zboru posojilnice vršil se je občni zbor delničarjev „Narodnega doma“. Od 115 delnic bile so 103 zastopane. Upravni odbor „Narodnega doma“ je napravil okoli 64000 gld. prometa, in okoli 700 gld. čistega dobička. Bilanca kaže, da je „Narodni dom“ (hotel Klembas) vreden 24.000 gld. Od dobička pride letos le 3% dividende na delnico, ker bode z ostalim dobičkom posojilnica za 600 gld. delnic kupila, oziroma odrinila, ker hoče v teku let posojilnica sama postati lastnica „Narodnega doma“, kojega bode še nadalje upravljal posebni gospodarski odsek posojilnice, kateri se je samo za oskrbovanje krčme najel najemnika, in to v osebi g. Josipa Preskarja, čegar postrežba in kuhinja ste izborni. Zato toplo priporočamo hotel Klembas vsem Slovincem, kateri prihajajo v Brežice.

(Umirovljen je) davkar v Kozjem gospod Anton Pajk.

(Kat. pol. društvo pri sv. Križu na Slatini) imelo bode v nedeljo dne 9. svečana t. l. popoldne ob 4. uri v gostilni g. Antona Ogrizek na Slatini, svoj občni javni letni zbor z volitvijo novega odbora. Na to sledi podučljivi govor ter prosta zabava s plesom. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Ponesrečil se je) v četrtek dne 30. t. m. mož I. Završan, doma iz Buhorin pri Zrečah. Pri vožnji brunov za na žago, zvrnil se mu je voz in so zvrnili se nanj bruni ter mu zmečkali ogrodje, tako, da je bil pri priči mrtev.

(„Slovenjebistriško pevsko in tamburaško društvo“) priredi dne 12. svečana v gostilničnih prostorih g. P. Novak-a veselico z naslednjim vsporedom: A. Gledališčna predstava: „Eno uro doktor“. (Burka v enem dejanji.) B. 1. U boj! Moški zbor, (Iv. pl. Zajc.) 2. Loin du bal. Valse brillante. Udarjajo tamburaši, (pl. Farkaš.) 3. Zvečer. Moški zbor, (Volarič.) 4. Slovenskim mladencam. Tamburaški zbor, (Volarič-Poljanec.) 5. Bedak je! Moški zbor, (Volarič.) 6. Bugarski napjevi. Tamburaški zbor, (Velimir Sviglin.) 7. Pev. čeva spomladanska. Moški zbor, (Jeglič.) 8. Kdo je mar. Koračnica. Tamburaški zbor, (dr. B. Ipa-vic M. Nerat.) C. prosta zabava. Začetek ob 7. zvečer. Vstopnina: za neude 30 kr., za ude 20 kr.

(Središko učiteljstvo) priredi s sodelovanjem tamkajšnjega domačega pevskega zbora v nedeljo dne 9. svečana t. l. v šolskih prostorih veselico s petjem, deklamacijo in z gledališko igro „Od hiše!“ Po končanej veselici v šoli je prosta zabava v Plepelčevej gostilni. Med posameznimi točkami svira ciganska godba iz Čakovca. Vstopnina 30 kr. za sedež in 20 kr. za stojišče. Začetek ob 6. uri zvečer. Ker je čisti

dohodek veselice namenjen šolskim namenom, se tudi preplačila hvaležno sprejemajo. K mnogobrojni udeležbi se uljudno vabi.

(Glavna skupščina društva „Narodna čitalnica“ v Ptuiju) bode v nedeljo dne 9. februarija 1896 ob 3. oziroma ob 4. uri popoldne v prostorih „Narodnega doma“. Isto društvo priredi v pondeljek dne 17. febr. 1896 l. ob 8. uri zvečer „plesni venček“. K prav mnogobrojnem obiskanju vabi svoje ude in goste odbor.

(Ljutomer.) Naša kmetijska podružnica bode zborovala dne 9. t. m. v nedeljo zaran ob 9. uri po rani maši v šoli pri Sv. Križu; v pondeljek pa dne 10. t. m. ob 3. uri popoldne v šoli na Cvenu. Predavanje bode o gnojenji in raznih gnojivih. Glede na važnost tega predmeta za poljedelca, vabijo se uljudno vsi kmetovalci dotičnih krajev, naj se prav mnogobrojno udeležijo tega pouka odbor.

(Iz Ljutomer.) (Javno predavanje o vinstvu in trtoreji.) Na prošnjo gospodarskega in političnega društva v Ljutomeru bodeta dne 9. februarija popoldne po večernicah ob polu 3. uri razlagala dva gospoda, ki sta se izobraževala na vinorejski šoli v Mariboru in imata že več praktične skušnje, najvažnejše stvari o trtoreji, o rigolanju in o cepljenji ameriških trt. Predavanje se bode vršilo v telovadnici Fr. Jožefove šole v Ljutomeru. K temu predavanju, kjer se bodejo kazali tudi praktični poskusi, so vabljeni vsi, ki se zanimajo za trtorejo in za amerikaniziranje naših vinogradov. Naj torej naši gospodarji in viničarji ne zamudijo te lepe prilike, da se podučijo natančno v teh prepotrebnihih naukih. Razlagala se bode tudi postava o reviziji katastra, ktera je osobito za posestnike vinogradov posebno važna. Torej na svidenje v obilnem številu!

(Čitalnica v Ljutomeru) priredi v sredo 12. t. m. sijajen ples, pri katerem svira prva južno-ogerska ciganska godba „Šarközy Šandor“ iz Čakovca. Vstopnina za obitelj 3 krone, za posamezne osebe 2 kroni. Začetek ob polu 8 uri zvečer.

(Vabilo) k predpustnej veselici, katero priredi: „Delavsko bralno in pevsko društvo v Mariboru“, v prostorih hotela: „nadvojvoda Ivan“, v nedeljo dne 9. svečana. Vspored: 1. „Krojač Fips“ ali „Nevarni sosed“, burka v 1 dejanji. D. Hostnik. 2. „Damoklejev meč“, gluma v 1 dejanji. 3. Petje. 4. Prosta zabava — ples. Začetek točno ob polu 8 uri zvečer. Blagajna se odpre ob sedmih. Z ozirom na prvi dve zanimivi točki vsporeda in na to našo zadnjo predpustno veselico, vabimo vse pn. gg. ude ter slavno slovensko občinstvo, da se te veselice prav mnogobrojno vdeleži.

(Štajerski dež. šol. svet) povzdignil je na Zgornjem Štajerskem 35, na Srednjem Štajerskem 18, na Spodnjem Štajerskem pa cele 4 šole (Pod-sreda, Sv. Trojica, Lehen in Ribnica) iz III. plač. reda v II. plač. red.

(Pomladansko zimo) bi smeli v naših krajih letošnjo zimo imenovati. Mesec januar je bil suh in brez pravega zimskega mraza, kajti po-prečna toplota tega meseca je bila n. pr. v Savski dolini 3½ stopinje C. pod ničlo. Snežilo je le 6krat, in to le po imenu, kajti ves sneg, kar ga je padlo, bi bil le 5 cm debelo ležal, ako ne bi bil skoro takoj zginil. Konec januarja je bila osobito skoro vsa Kranjska brez snega, pa tudi Primorska in nekoliko Spodnjega Štajerja. Začetek februarja je pa bilo opoludne in popoludne kaj toplo, osobito na solncu, znabiti že blizu 10°—15° C po nekaterih krajih. O debelosti snežne odeje nam pa zadnje poročilo vočomernega zavoda na Dunaji naznanja, da je ležal v Gradcu sneg le 8 cm na debelo (dne 25. jan.), v Ljutomeru 20 cm, v Mislinji 32 cm, v Slovenjgradcu 18 cm, v Mariboru 10 cm, v Slov. Bistrici 4 cm, pri Sv. Barbari v Halozah 17 cm, pri Sv. Trojici v Slov. goricah 8 cm, v Solčavi 12 cm, v Lučah 7 cm, v Gornjemgradu 3 cm, v Vitanji 12 cm, na Doberni 1 cm, na Zidanemmostu nič, v Kozjem 5 cm in v Rogatci 4 cm.

Druge slovenske novice.

(Deželni zbor kranjski) je dovolil ljudsko-šolskim učiteljem v Ljubljani in Šiški še potresno priklado za 1896 l. Odklonil je pa predlog posl.

Globočnika, da bi se dovolila jednaka podpora tudi učiteljem v Kranju in Škofjiloki. — Jako važen predlog je stavil poslanec Lenarčič v povzdigo narodnega gospodarstva na Kranjskem. Predlagal je, naj se osnuje za pospeševanje industrije in trgovine na Kranjskem poseben urad, ki bode naslonjen na trgovinsko zbornico in bode v zvezi z dunajskim trgovinskim muzejem. Urad bode dajal podatke onim, ki se zanimajo za obrtnijo ali trgovino, proučeval bode sedanjo kranjsko obrtnijo in podjetnike poučeval o potrebah v cesarstvu, ter poučeval naravne in gmotne pogoje v kranjski deželi za osnovo novih obrtnih podjetij. Nadalje je deželni zbor v poslednjih sejah rešil več občinskih in vodnih zadev in sklenil vlado naprositi, da osnuje poseben vodnotehničen urad na Kranjskem.

(Deželni proračun kranjski) kaže potrebščine 1.125.742 gld., dohodkov pa 129.434 gld., torej znaša primankljaj 996.308 gld. Primankljaj se bode pokrtil z dokladami, katere bodo deželi donasale 943.324 gld. Kako se pokrije 52.984 gl. nepokritega primankljaja se še ni določilo.

(Novi kranjski deželni odbor) je voljen minuli petek. Voljeni so v skupini posestnikov Franc Povše za odbornika in dr. Ignacij Žitnik za namestnika; v skupini mest in trgov Ivan Murnik za odbornika in Janko Kersnik za namestnika, v veleposestvu dr. Adolf Schaffer za odbornika in baron Wurzbach za namestnika; iz cele zbornice dr. Ivan Tavčar za odbornika in dr. Danilo Majaron za namestnika.

(Volilna preosnova v koroškem deželnem zboru.) V svoji seji dne 31. januarja t. l. se je rešila prememba volilnega reda. Po premenjenem volilnem redu bode deželni zbor štel 39 članov in sicer virilista celovškega škofa in 38 voljenih poslancev. Veleposestvo bode volilo 10 poslancev, kmetske občine 15 in mesta 13. Pomnožilo se bode torej število kmetskih poslancev za jednega in število mestnih poslancev za jednega. poleg tega se bodo v kmetskih občinah okraji na novo razdelili. Dosedaj so bili večji okraji in je vsak okraj volil po dva poslanca, od sedaj bode pa vsak okraj volil le po jednega poslanca. Pri novi razdelitvi okrajev se je oziralo pred vsem na to, da se liberalcem in Nemcem sploh zagotovi kolikor je mogoče veliko mandatov. Slovenski poslanec Muri je govoril proti taki premeni volilnega reda in zahteval, da naj vsaka občina doma voli, da se volitev olajša in volijo vsi, ki imajo volilno pravico za občinske volitve. Predlog deželnega odbora namreč zahteva za volilno pravico v kmetskih občinah 5 gld. neposrednjega davka, v mestih pa dovoljujejo vsem, ki neposredni davek plačujejo. Župnik Einspieler je v jako izvrstnem govoru pojasnjeval razne pomanjkljivosti vladne predloge. Prva njena bila je, da se pri razdelitvi okrajev ni prav nič oziralo na potrebe narodnostij. Kurija veleposestnikov naj bi se pa kar odpravila, ker pač ni več primerna za sedanji čas. Največja napaka je pa, da se je kmetskim občinam odločilo vse premalo poslancev. Poslanec Kirschner je obžaloval, da se ni osnovala peta kurija za najvišje obdačence. Na vse izražene želje se pa večina ni ozirala, kakor tudi ne na željo deželnega predsednika, ki je v imenu vlade priporočal, da naj se stvar odloži, dokler se ne reši volilna reforma v državnem zboru.

(Tržaški deželni zbor) je dne 31. m. m. zaključil svoje zasedanje. Pri poslednji seji je bilo jako mnogo radovednih poslušalcev na galeriji. Že to je kazalo, da se ta dan nekaj posebnega namerava. Poslanec Spadoni vprašal je deželnega glavarja, kako je z njegovim predlogom, da zbor izreče svoje sočutje hrabri italijanski vojski v Afriki in izrazi željo, da premaga vse sovražnike. Z galerije se je razleglo burno pritjevanje. Deželni glavar je odgovoril, da obču-duje italijanske vojake v Afriki, boreče se za civilizacijo, kakor jih občuduje ves svet. Te besede so zbudile zopet odobravanje in ploskanje na galeriji in mej poslanci. Končno je deželni glavar izjavil, da razprave v tem predlogu ne more dopuščati, ker ne spada stvar v delokrog deželnega zbora. Spadoni je objavil, da obžaluje, da poslovni red razprave ne dovoljuje, kar je zopet vzbudilo veselje na galeriji. Poslanec Camboni je stavil nujni predlog, naj se pošlje mini-

stru pravosodja spomenica, naj bi izdal naredbo, po kateri bi se napravil sedanji zemljeknjižni red in se določilo, da je jedino italijanščina zemljeknjižni jezik. Predlog se je odstopil deželnemu odboru, da ga prouči. Potem se je razpravljalo o predlogu dr. Canbona glede osebne svobode. Na predvečer dne 20. septembra so v Trstu prišli več oseb zaradi hujškanja. Nekateri so morali plačati globo, drugi so bili obsojeni v zapor. Tedaj je bila namreč v Trstu demonstracija, ali bolje rečeno razgrajanje, ker vlada ni dovolila, da bi mestni zbor izrekel svoje veselje povodom 25letnice, kar je Italija papežu vzela Rim. Predlog zahteva, naj se deželni odbor v sejah svojega delokroga potegne za varstvo osebne svobode. Z drugimi besedami bi se reklo, naj se vlada naprosi, da naroči policiji, naj nikar ne zapira Italijanov, ako s kričanjem na ulici se navdušuje za Italijo in zasramuje Avstrijo. Predlog se je naposled izročil deželnemu odboru v poročilo. Sedaj so glavni italijanski politični vodje bežali iz zbornice, da niso bili zraven, ko je deželni glavar s trikratnim „evviva“ (živio) na cesarja zaključil zbor.

(Goriški deželni zbor) je imel 31. januarja kratko sejo. Poslanec Thuma je predlagal, naj deželni zbor sklene prošnjo do vlade, da se osnujejo narodno ločena zborna sodišča in zahteva za svoj predlog nujnost. Ko so Italijani slišali ta predlog, so jo jako hitro iz zbornice popihali, ker so bili v manjšini. Deželni glavar je pa zaključil sejo, ker zbor ni bil več sklepčen.

(Isterski deželni odbor.) Italijani imajo nenavadno velik strah pred tem, da bi kak Slovan prišel v deželni odbor. Gospodarstvo deželnega odbora je v vsakem oziru skrajno pristransko in slabo ter zato ni prav nič čudno, da imajo Italijani tak strah pred tem, da bi kak Slovenec to gospodarstvo videl. Nekaj časa je bil Slovenec v deželnem odboru, pa je bil italijanski gospodi jako nepriležen in so mu na vso moč vse poslovanje prikrivali. Letos so pa sklenili, da na vsak način preprečijo izvolitev katerega slovanskega deželnega odbornika. Ker je pa skupini poslancev kmetijskih občin večina slovanskih poslancev, bil je torej izvoljen Slovan. Italijani so pa takoj sklenili brez vsacega pravega povoda razveljaviti volitev tolikih slovanskih poslancev, da si zagotove večino. To je spravilo Slovence iz deželnega zbora. Italijani so pa izvolili samo svoje v deželni odbor.

(Pomanjkanje stanovanj) se bode pomladi zopet jako občutno pokazalo v Ljubljani. Mnogo ljudij bodo morali zopet nastaniti v barakah, ko se začne v večjem številu podirati hiše. Podreti se jih bode moralo nad 150.

(Zaprlj so) v Ljubljani bivšega mizarskega mojstra Ivana Kraševca, ker je kranjski stavbinski družbi izvalil 1800 lat, katere jej je poslal neki trgovec iz Kranja, ter jih prodal v lastno korist.

(Odpisovanje davkov v Ljubljani.) Znano je, da je državni zbor dovolil po potresu poškodovanim hišam v Ljubljani odpis davkov od 1/2 leta do 5 let, po razmerju škode, ki jo je potres napravil na poslopih. Lokalna davčna komisija je bila določila, naj se določa odpust davkov primerno škodi na poslopiju in njega vrednosti ter primerno z odpustom davkov pri novih stavbah. To bi bilo povse pravično, a finančno ministerstvo je pa drugače določilo, od škode ima se odbiti podpora in brezobrestno posojilo, ki je je kdo dobil pri vladi. Ne upošteva se samo državna podpora, temveč tudi podpora iz nabranih denarjev, poslanih deželni vladi. To je prav krivično.

(Samomora v Ljubljani.) V nedeljo se je ustrelil v Ljubljani v svojem stanovanju trgovski pomočnik Dragotin pl. Pisačić, rodом Hrvat. Povod samomora je nesrečna ljubezen. Imel je še samo 18 let. — Na ljubljanskem kolodvoru je pa skočil isti dan pod lokomotivo Italijan Alojzij Cimolini. Kolesa so mu šla čez prsi in je bil takoj mrtev.

(Orožniški stražmojstri) in sicer pravi, ne titularni, dobe namesto pušk revolverje in namesto sedanjih kratkih sabelj častniške sablje.

(Roparski napad.) Dne 21. m. m. je bil napaden blizu Škofjeloče živinski trgovec Matija Fajdiga. Neznani človek ga je na tla pobil in mu

vzel listino s 30 gld. in drugimi papirji. Ko se je Fajdiga zavedel, je šel naznanit žandarjem v Škofjeločo, ki so še tisto noč prijeli roparja. Ropar je poprej z več drugimi ljudmi pil v gostilni, v kateri je bil tudi Fajdiga. Da je žandarmerija pravega dobila, je posebno iz tega vidno, ker je imel tudi živinski list Fajdigovih krav.

(Južna železnica) je dovolila do konca letošnjega leta znižane cene za stavbeno gradivo v popravo oziroma novo sezidavo po potresu porušeni poslopji v Ljubljani.

(Otvoritev gostilne.) G. M. Petrič otvoril je novo gostilno v Radečah ob Savi (Kranjsko), četrte ure oddaljeno od južne železnične postaje Zidanmost, z več najugodnejše opravljenimi sobami za popotnike, poleg tega tudi kavarno z biljardom.

(Slovensko posojilništvo.) Okrajna posojilnica v Litiji je priobčila svoj račun za prvo upravno leto (1895). Mladi denarni zavod si je že v prvem letu postavil dober temelj. Imela je ta posojilnica lani že 179 zadruženikov, 112.386 kron hranilnih vlog, napravila že 698 kron čistega dobička in založila že 358 kron v rezervni fond. — Posojilnica v Kamniku, ki je imela v nedeljo občni zbor, napravila je lani, v svojem petem upravnem letu, blizu 3000 gld. dobička.

(Leskovec) pri Krškem in še nekatere druge vasi na Kranjskem postanejo vsled sklepa deželnega zbora samostalne občine, kar je bilo res potrebno. Preobširnih občin je pa na Kranjskem še veliko.

(Na Raki) na Dolenjskem je imela krška kmetijska podružnica na Svečnico občni shod. Zbralo se je blizu 500 poslušalcev. Ker ni bilo v šoli za tako množico prostora, vršilo se je vse pred šolo, pod milim nebom, ko ni bilo — čudno ob tem času — premrzlo. Govorila sta gospod Gustav Pirc, ravnatelj kmetijske družbe v Ljubljani in g. dr. T. Romih, prvi dolgo jednato o živinoreji, drugi krepko v trtoreji; oba govornika je ljudstvo pazljivo poslušalo, in shod bode gotovo obrodil dober sad. Prihodnji shod krške kmetijske družbe bode sredi marca na Bučki.

(Telovadno društvo „Sokol“ v Postojni) vabi na maskarado, katero priredi v zgoranjih prostorih „Narodne gostilne“ v Postojni. Začetek ob 8. uri zvečer. Svira postojnska godba na lok. Ustopnina za ude 1 krono za osebo, 2 kroni za rodbino, za neude 2 kroni za osebo, 3 krona za rodbino.

(Nova posojilnica) se je ustanovila v Rovtahu pri Logatcu. V odboru so trije kmetovalci in eden trgovec.

(Zveza koroških nemških posojilnic) se je osnovala dne 15. m. m. Načelnik jej je A. Umlauf v Celovcu.

(Idrijska narodna čitalnica) priredila je v svojih prostorih, dne 2. svečana t. l. Vodnikovo veselico. Okinčani prostori so bili natlačeni domaćega razumnštva. — V nedeljo 9. svečana t. l. imelo bode tukajšno „Del. bralno društvo“, v pivarni pri „črnem orlu“, svojo predpustno veselico z mnogovrstnim vspehom. Med tem igro v jednem dejanju „Blaznica v prvem nadstropju“. Delavskega bralnega društva veselice so navadno najboljše in so tudi najboljše obiskane.

(Nov uspeh naših koroških bratov.) Okrajna glavarstvo za celovško okolico je rešilo neko slovensko vlogo katoliškega političnega in gospodarskega društva v Celovcu v nemščini. Društvo se je proti nemški rešitvi pritožilo na deželno vlado in potem na ministerstvo. Ministerstvo notranjih stvari je okrajnemu glavarstvu naročilo, da ima društvu prošnjo tudi slovenski rešiti. Le to je škoda, drugega dela pritožbe ni ministerstvo tako ugodno rešilo. Društvo je tudi prosilo, da naj se načelno zavkaže, da se slovenske vloge tudi slovenski rešujejo. Ta zahteva pravi ministerstvo, da se mora instančnim potem rešiti, ali z drugimi besedami, Slovenci naj se v vsakem slučaju zopet pritožijo, kar seveda je jako zamudno in neprijetno.

(Trst) je koncem minulega leta imel 161.886 prebivalcev. Poslednjih šest let se je prebivalstvo v Trstu pomnožilo za 6415 oseb.

(Tatvine v Trstu.) Zaprlj so nekega Pellisa in njegovo ljubico Antonijo Črne v Škedenju pri Trstu zaradi tatvine. Svojo ljubljanko je bil Pellis nagovoril, da je zanj starišem ukradla

450 gld. — France Dožan iz Postojine in Alojzij Cizerl iz Ptuja, izvoščeka v Trstu, sta krala oves lastnici voz Regini Bembič. Okradenka ju je naznanila sodišču, ki ju je zaprlj. Pokrala sta za kacic 500 gld. ovsa.

(Nesreče v Trstu.) Dne 28. m. m. je Ivan Bertold, delavec iz Vidma na Laškem v novem pristanišču iskal dela. Prišel je na krov nekega parnika. Burja ga je prevrnila in pal je v spodnje prostore ladije in se ubil. — Dne 27. je desetletni Ivan Artica iz Štorkje padel z 3 metre visokega zidu, na kateri je bil splezal in se tako poškodoval, da ni upanja, da bi ozdravil. — Dne 30. m. m. našli so mrtvega na jadrnici „Giovannino R.“ kapitana Jeriha Sgherza v njegovi kabini. Poveljnik si je dal slednji večer v kabino prinesiti žarečega oglja in se je zadušil s strupenim ogljikovim kisikom. — Petintridesetletnemu kmetu iz Dehan se je prevrnil voz desk nanj. Težek voz strl mu je nekaj kostij. Pripekljali so ga v tržaško bolnico.

(Kranjski industrijski družbi) je dovolila vlada davčne olajšave za nameravano podjetje pri Trstu, s pogojem, da se napravita le dva plavža, ki ne bode izdelala na leto čez pol milijona meterskih centov surovega železa. Porabljeni se bode smela le grška in španska ruda in izdelovati se ne bodo smeli gotovi industrijski izdelki. Družba je prosila davčne olajšave za izdelavo 1.200.000 merskih centov surovega železa, a vlada prošnji ni popolnoma ustregla, ker bi sicer preveč škode imele fužine na Štajerskem in Koroškem. Delalo bode v družbinah plavžih 1400 delavcev.

(Slovenščina pri tržaškem magistratu.) Slovenska društva v Trstu mislijo z vso odločnostjo učiti tržaški magistrat narodnopravnosti. Nedavno je društvo „Sokol“ zaradi italijanske rešitve slovenske vloge pritožilo se do ministerstva. Tržaški magistrat je vlada poučila, da v prenešenem delokrogu ni samostojen, temveč mora se pokoriti vladnim ukazom, ter slovenske vloge slovenski rešiti. Sedaj se je pa pevsko društvo „Adrija“ z jednako pritožbo obrnilo do namestništva, ker je dobilo italijanski odlok od magistrata na slovensko vlogo. Tržaški magistrat se brani izdajati slovenske odloke, če tudi dobi ukaz od ministerstva. To pa ne sme odvrniti slovenskih društev, da ne bi zahtevali pravice. Če se bo magistrat v več slučajih branil zadoštitimi postavnimi zahtevam in vladnim ukazom, bodo že slovenski poslanci vlado na to opozorili. Čast vlade bode zahtevala, da prisili magistrat k pokornosti. Če drugače ne pojde, mu pa vlada odzame ves preneseni delokrog.

(Ponturnska šola v Gorici.) V mestno slovensko šolo v Gorici hodi samo jedna deklica. Stariši nočejo pošiljati otrok v to šolo, ki je nastanjena v tako nezdravem poslopju in na tako neugodnem kraju. Za jedino učenko so štirje učitelji in jeden katehet. Za postrežnico je pa tej šoli nastavljena ženska, ki noče slovenski govoriti. Učitelji morajo z njo govoriti v italijanski.

(Lov na slovenske otroke.) Italijanska gospoda v Gorici si na vso moč prizadeva slovenske otroke izvaliti v italijanske šole. Kdor je kaj odvisen Italijanom, kmalu čuti njih jezo, če noče postreči njih želji. Lekarničar Kürner je prisilil delavca Volca, ki je pri njem, da je vzel svoja otroke iz slovenske šole in ju poslal v italijansko.

(Tri leta v kaznilnico za 18 kr.) Na Reki obsodili so v triletno ječo Antona Wollingerja iz Bele Cerke na Moravskem. V stolni cerkvi je z limanicami iz puščice ukradel 18 kr. Kazen se mu je zaradi tega tako visoko odmerila, ker je že dvakrat bil kaznovan zaradi tatvine.

(Demonstracija v piranskem gledališču.) Dne 26. t. m. se je v piranskem gledališču igrala mej prvim in drugim aktom neka isterska himna. Ko je godba končala, je občinstvo jelo kričati: „Viva Galiano! Viva l'esereito italiano!“ Dame so mahale z robc in klicale: „Živelo italijansko orožje!“ Ta dogodek je zopet pokazal pravo mišljenje Italijanov.

(Odbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju) razpošilja ravnokar sedmo letno poročilo o svojem delovanju v letu 1894/5. Spominja se najprvo v tem letu umrlih

članov č. g. Fr. Čarmana, voj. župnika v p., g. dra. Fr. Celestina, prof. v Zagrebu in trgovca v Mariboru g. Maksa Morića. Deželni zbor kranjski je društvu naklonil 200 gld. Veča darila so društvu naklonili trije društveni ustanovniki: Prezvizišeni knez in škof lavantinski, dr. Mihael Napotnik, vč. g. dr. Anton Gregorčič, drž. poslanec itd. in g. dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru. Mej gg. drž. poslanci je g. Anton Globočnik pl. Sorodolski nabral lepo svoto. Svojega premilostivega vladiko so lepo posnemali rodoljubni Slovenci v Mariboru, ki so po g. Franc Dolencu, trgovcu v Mariboru, društvu poslali še več svoto nego druga leta. Posebna hvala gre slovenski posojilnici v Mariboru, ki je, kakor vsako leto, tudi letos društvu podarila 50 gld. V Mariboru je število požrtvovalnih prijateljev podpornemu društvu naraslo; zato gre pač tudi vernemu društvu poverjeniku g. Fr. Dolencu iskrena hvala! Izmej posojilnic so darovala: Sl. kmetška posojilnica okolice ljubljanske, dalje posojilnice v Ptuj, v Šostanju in v Sinji vesi na Koroškem. Iz Brežic je g. Janez Munda, c. kr. živinozdravnik, iz Gorice g. Andrej Kragelj, c. kr. prof., iz Kamnika g. dr. Karol Šmidinger, c. kr. notar, iz Novega mesta pa pravnik Aleks. Šesek poslal društvu lepo svoto; gg. dijaki v Ribnici in gg. akademiki v Novem mestu pa so v korist podpornemu društvu priredili slavnosti, donesek teh je letos edino pomnožil društveno glavnico — kot ustanovnik se letos ni oglasil nobeden! Slovensko časništvo si je pridobilo za društvo posebnih zaslug; posebno je imenovati časopise: „Domovino“, „Edinost“, „Slovenec“, „Slovenski Narod“, „Slovanski Svet“, „Soča“ in „Südsteirische Post“. Društvo pa je to leto ipak imelo manj dohodkov kot lani, prosilcev pa mnogo več. Tej nemili prikazni je pač največ kriva potresna nesreča! Daj Bog, da bode v tem letu društvu osoda milejša! Zato more največ storiti požrtvovalnost slovenska! Eden podpiranec koroški Slovenec je društvu povrnil polovico njemu dane podpore! Lep vzgled za mnogo podpirancev, ki so že v raznih službah! Lep slučaj! Prvi, ki je na stroške tega društva svoje študije zvršil, bil je — koroški Slovenec. Mej podporniki je tudi češka dama in več Čehov! Društvo izreka vsem iskreno hvalo, ki so na kateri koli način podpirali društvo! — Vseh dohodkov je društvo imelo 1122 gld. 68 kr., od teh pripada osnovni glavnici 67 gld. 69 kr. Vsa glavnica iz naša 4540 gld. 07 kr. Stroškov je imelo društvo 1239 gld. 94 kr. Odbor je v 9. sejah mej 53 študentov v 264 slučajih v denarju razdelil 638 gld. 50 kr. za znamke-obednice pa 524 gld. 75 kr. Vsaka obednica je stala 25 krajcarjev. — Po študijah je bilo mej podpiranci: 18 juristov, 13 filozofov, 6 medicincev, 7 tehnikov, 6 veterinarcev, 2 akademika kiparja in 1 konservatorist; — po kronovinah: 38 Kranjcev, 7 Primorcev, 6 Štajercev, 2 Korošca, skupaj 53 podpirancev. Leta 1894/5. je društvo štelu: 1 častnega uda, 43 ustanovnikov, 37 rednih udov, 36 podpornikov in 119 dobrotnikov. V sedmih letih je društvo razdelilo: 6336 gld. 46 kr., glavnica znaša 4540 gld. 07 kr. Vsega skupaj je torej društvo do sedaj prejelo: 10.876 gld. 53 kr. Vsakemu domoljubu priporočamo naslov društvenega blagajnika vč. g. dr. Fr. Sedeja, c. kr. dvornega kaplana in ravnatelja v Avguštinu na Dunaju I. Augustinerstrasse 7.

(Umrl je) dne 6. t. m. v Vodica pri Kranji oče ravnatelja banke „Slavije“ in dež. poslanca Ivana Hribarja, Fran Hribar, v 69. letu svoje dobe. Pogreb bode v soboto ob 9. uri zjutraj.

Druge avstrijske novice.

(Velika posvetovanja) vojaških poveljnikov bila so v torek v cesarskem dvorcu na Dunaji. Predsedoval je cesar.

(Vladika Strossmayer) slavil je dne 4. t. m. svoj rojstni dan. Spolnil je svoje 81. leto. Mi Slovenci želimo temu velikemu Jugoslovancu še mnogo let!

(Dolenjeavstrijski deželni zbor) je sklenil spomenico na vlado, da bi, kakor hitro mogoče, predložilo državnemu zboru načrt zakona, s katerim se bi popolnoma ali deloma odpravil vžitinski davek od mesa in vina. To bo pač ostala

le pobožna želja. — Dolenjeavstrijski deželni zbor ima letos tudi svojo volilno reformo. Sedanji deželnozborski volilni red je že zaradi tega treba premeniti, ker so se predkrajci združili z Dunajem. Na jedni strani je treba določiti, kako se sedaj na novo razdele mandatje, na drugi pa zopet se odločiti, ako se naj kaj volilna pravica razširi. Pogajanja liberalcev in protisemitov se že dolgo vrše, a vedno se še niso sporazumeli. Sedaj se govori, da bodo protisemitje predlagali, da se v obstoječih kurijah dovoli občna volilna pravica, katera se pa naj začneja še le s 30. letom. Zakaj da so protisemitje ali krščanski socialisti za tako omejevanje, ni težko uganiti. Njih stališče je najtrdnje na Dunaji. Če se vpelje občna volilna pravica, ki se začneja s 24. letom, brez dvombe bi večino dunajskih mandatov dobili socialni demokratje. Vse drugače bode pa, če se volilna pravica začneja še le s 30. letom. V teh letih mnogi pomočniki mojstri postanejo in ne bodo več hoteli voliti s socialnimi demokrati, ki niso naklonjeni malim obrtnikom. Tudi drugi delavci pridejo bolje v leta, tudi jamejo spoznavati, da se ne dajo uresničiti obljube socialistov. Zatorej je pa velika nevolja mej socialnimi demokrati na protisemite, ki hočejo mlajše delavce pripraviti ob volilno pravico.

(Tirolski deželni zbor.) Poslanec Hirn in tovariši so predlagali, naj se vpelje na vseh tirolskih srednjih šolah italijanščina kot obvezni predmet. Povsod torej delajo na to, da bi bila v deželi z dvema narodnostima oba deželna jezika obvezna v vseh srednjih šolah. Le na Slovenskem se Nemcem in Italijanom ni treba učiti slovenščine, ako tudi pozneje iščejo službe mej našim narodom.

(Češki deželni zbor.) V češkem deželnem zboru je predlagal poslanec Vašaty, naj se razveljavi ministerska naredba, s katero se je nadsodišče v Pragi razdelilo v češki in nemški oddelki. Vsled te ministerske naredbe sodnikom pri nemškem oddelku nadsodišča ni treba znati češčine. Čehe pa ta naredba že dolgo bode v oči, ker zahtevajo, da vsak uradnik na Češkem mora biti več obah deželnih jezikov. Nemški liberalci in nacionalci so se takoj oglasili proti temu predlogu. Predlog se je pa vendar izročil odseku v pretres.

(Moravski deželni zbor.) Dr. Začek je stavil predlog, da se premeni sedanji volilni red in zahteval, da se volilni okraji v narodnem oziru pravičneje razdele in da se volilna pravica razširi na vse polnoletne moške, ki kak neposredni davek plačujejo ali ki imajo volilno pravico za občinske volitve. Dr. Začek tudi zahteva, da se odpravijo volitve po volilnih možeh v kmetijskih občinah. Utemeljujoč ta predlog, je Začek naglašal, da bode ne le Čehom, temveč tudi Nemcem v korist, ker tudi mnogi Nemci dobe volilno pravico. Predlog se je izročil odseku, a mi jako dvomimo, da bi zanj v zbornici glasovali Nemci, ali ga bode pa odsek močno popačil. — Mestu Brnu se je pa dovolilo 10 milijonov vzeti na posodo.

(Predarlski deželni zbor) je sklenil, razširiti volilno pravico na vse davkoplačevalce, ki najmanj 1 gld. davka plačujejo, na začasne učitelje in duhovnike, ki dosedaj niso imeli volilne pravice. Vladni zastopnik je ugovarjal premembi volilnega reda, dokler se ne preosnuje volilna pravica za državni zbor.

(Izložba krone sv. Štefana.) Cesar je dovolil, da se dne 5. in 6. junija izloži krona sv. Štefana na izložbi povodom tisočletnice ogerske države.

(V vsej Avstriji) (izključno dežele ogerske krone ter Bosne in Hercegovine) je 17.735 ljudskih šol, katere obiskuje 3.131.800 otrok.

(Šolske razmere na Tirolskem.) Dne 12. prosinca t. l. se v neki vasi blizu Inomosta ni mogel vršiti določeni pouk v nedeljski šoli, ker so bile učenke, stare 14 do 15 let, žganja tako pijane, da so ukale in vriskale, kakor rekrutje. Tudi v drugih tirolskih vaseh niso taki prizori redki.

(Ulični napisi v Pragi.) Nemci, ki nikjer ne dovolijo Slovanom pravice, jo zahtevajo sami zase povsod. Sedaj so stavili v češkem deželnem zboru predlog, naj se vpeljejo dvojezični napisi v Pragi. Predlog je sam na sebi pravičen, ker se vjema z narodno enakopravnostjo, a kjer imajo Nemci moč, pa ne marajo za dvojezične napise. Tako so v Brnu, Opavi in Celovci

jedino nemški napisi, četudi so glavna mesta dvojezičnih dežel, kakor Praga. Dokler se Nemci ne odločijo za dvojezične napise v drugih mestih, imajo Čehi popolnoma prav, da se jih branijo. Če bi prijenjali, bi priznali, da je nemščina nekaj več, kakor slovanski jeziki, da je nekaj državni jezik.

(Razveljavljen vladni ukaz.) Velikanska razburjenost mej češkim narodom na Moravskem je bil vzbudil ukaz podmaršala Succovaty-a, da častniki in vojaki ne smejo hoditi v „Narodni Dom“ v Brnu. Več čeških gospodov in gospaj je zaradi tega bilo izstopilo iz društva „Rudečega križa“. Ta ukaz se je te dni razveljavil. Podmaršal Succovatty se pa baje sam premesti iz Brna.

(Ogerska bi rada), da bi v novi pogodbi bil tudi dogovor, da bi se smela živina in prašiči, katero so pregledali ogerski živinozdravniki in ji dali potni list, uvažala pri nas, brez pregleda naših živinozdravnikov. Kam meri ta nova zahteva se hitro uvidi. Ogrom je malo sitno, ker imajo mnogokrat živinsko kugo, da jim je meja zaprta in mi Avstrijci njih kužne živali ne maramo. Na Ogorskem živini dobiti potni list je igrača, če tudi je na pol krepana. Za posledice se pa ti Mažari tako nič ne brigajo. No, naša vlada bode pač vedela, kako je odgovoriti taki predznosti.

Ogled po širnem svetu.

(Srbski kralj Aleksander) se v kratkem poroči s črnogorsko princesinjo Heleno. Ruski car in carica bodeta baje za priče pri poroki.

(Prestop bolgarskega prestolonaslednika v pravoslavje.) Ze dolgo se govori o tem, da bode bolgarski prestolonaslednik princ Boris prestopil v pravoslavje. To želi narod bolgarski in tudi Rusija se drugače ne sprijazni z Bolgarijo. Knez Ferdinand se je dolgo obotavljaj, predno je za to dal privoljenje. Potoval je bil k papežu v Rim, in ga skušal prepričati, da je pristop neobhodno potreben. Papež se je pa odločno upiral in knezu zapretil, da ga izboči iz cerkve. Knez je pa vzlic temu dovolil, da njegov sin prestopi v pravoslavje. Dne 14. t. m. ko Bolgari praznujejo Svečnico, se bode izvršil ta prestop. Govori se pa, da se knez Ferdinand ob enem odpove prestolu v prid svojemu sinu. Sestavilo se bode posebno regentstvo iz dveh ali treh mož, ki bodo vladali, dokler Boris ne bode polnoleten. Skrbeli bodo tudi za njegovo odgojo v pravoslavni veri. Knežinja Marija se je močno upirala popravljenju svojega sina. Govori se, da se loči od kneza Ferdinanda in pojde v kak samostan.

(Napad na portugalskega kralja.) Dne 29. m. m. je neki delavec začel v Lizboni metati kamenje v voz, na katerem se je peljal portugalski kralj. Jeden kamen je zadel kraljevega pobočnika. Ta je hitro skočil z voza in ujel storilca, ki je kričal: „Živela socialna vstaja“. Policija je napadalca odpeljala v zapor.

(Italijani v Afriki.) Polkovnik Galliano je s svojim batalijonom prišel k drugi italijanski vojski. Deset njegovih častnikov so pa obdržali Abesinci v vjetništvu. Abesinci bi pa niti Galliana ne bili pustili iz Mahale oditi, da niso trije abesinski principi bili v italijanskem vjetništvu, katere so sedaj Italijani izpustili. Položaj Italijanov v Afriki je pa naravnost obupen.

Dopisi.

Iz Slovenskih gor. Ako dospeš na hrib k Sv. Antonu v Slov. gor. začudiš se nehoti krasnemu razgledu, ki ga imaš čez vse Slov. gorice. Veseli te ta razgled, če ugledaš kraje, kjer se ljudstvo probuja, žalosti te pa, če vidiš kraje, kjer je še mnogo gnijlega, in kjer še vedno časté boginjo „Germanijo“.

Častna prikazen za faro Sv. Antona je, da se probuja. Pred dvema letoma se je otvorilo tukaj bralno društvo, ki je pa imelo do sedaj žalibog nekako zimsko spanje (žalostna istina, ki velja tudi mnogim drugim bralnim društvom.) Da se pa obrača tudi tukaj na bolje, odkar vodi društvo delavni mož, Jan. Jurančič, posestnik in čebelar v Andrencih, kazala je obilna udeležba pri občnem zboru v nedeljo 12. t. m. Obiskali

so nas tudi takrat v lepem številu naši sosedje svetandraževski. Občudovali smo lepo petje domačih pevcev, ktere je gosp. nadučitelj Pečovnik res mojstersko izvežbal. Poročilo blagajnikovo nas je jako iznenadilo na onem mestu, ko se je povedalo, da je društvu daroval 10 gld. za potrebe nek vis. čislav gospod, pa ne domačin, ampak rodom Andraževčan. Tega gospoda naj bi vsaj nekoliko posnemali oni gospodi, naši rojaki, ki imajo tudi častne službe po svetu, in se vendar do sedaj še niso nič zmenili za naše bralno društvo. Računimo pa vendar tudi odsej na svoje moči in skrbimo, da društvo ne bo več životarilo, ampak krepko delovalo, in v kratkem bomo svetu dokazali, da Sv. Anton ne stoji samo v „Kirchbergu“, ampak v Cerkvenjaku in v Slov. goricah. Sedaj pa še nekaj! Glejte, Andrejci v novejšem času ne vedo več kažipota od cerkve domu! Ob veliki cesti morajo imeti kažipot z dvojezičnim napisom, seveda na častnem mestu čitaš „Nach Andrenzen“. Ženske andrenske sedaj smete upati, da pridejo moške ob nedeljah gotovo poprej domu, če tudi bi pogledali pri Altu nekoliko preveč v kupico in bi postali Nemci, kajti kažipot jim kaže „Nach Andrenzen“, da ne zaidejo po veliki cesti k „Pijani muhi“.

Iz Krčevine pri Ptui. Doba prvemu po večini slovenskemu občinskemu zastopu je meseca decembra pr. leta dotekla, zato smo imeli dne 16. decembra l. l. nove občinske volitve. Upali smo, da tokrat ne dobimo več nemčurjev v občinski zastop, toda zastop smo se zanašali. Ostalo je pri starem razmerju. V III. razredu so bili voljeni: Potrč Franc, Toplak Franc, Voda Ignacij in Krivec Janez; v II. razredu: Babosek Franc, Plajušak Ozvald, Lah Franc in Krajnc Janez. To so naši slovenski odborniki. V I. razredu pa so bili voljeni nemčurji: Kollenz Jožef, Vetter Pavel, Berghaus Gašpar in Stalzer Jožef.

Imeli smo v tem razredu Slovenci in nemčurji enako število glasov, toda volilna komisija je po krivici zavrgla pravomočno pooblastilo naše stranke in tako so nemčurji zmagali. To je največ zakrivil naš župan Toplak sam, ker je dva nemčurja poklical v komisijo, ki sta potem čisto po svoje delala. In ker žalibog naši ljudje sedaj še nimajo prave odločnosti in potrebne razumnosti v takih rečeh, je nemčurska predrznost obveljala.

Žalostno je to, da so nekateri izmed naših volilcev ravno v I. razredu izostali, kjer bi sicer lahko mi prodrli. Sploh pa je prišlo prav malo število volilcev na volišče; kar priča, da ljudje še ne vedo, kako važne so volitve in kako sveta dolžnost je vsakega slovenskega posestnika s svojim glasom pomagati pravični slovenski stvari do zmage. Poznajo se še zelo nasledki nekdanjega nemčurskega regimenta v Krčevini. Ljudje pravijo: „Kaj bom hodil volit. Ko pridemo kmetje tja, se nemčurska gospoda pri županu masti na občinske stroške, mi bi pa naj tam zijala prodajali? Rajši ostanem doma“. Iz tega je razvidno, kako so delali prej nemčurji. Toda sedaj so drugi časi, ta izgovor več ne velja. Ko smo enkrat prišli do večine, moramo skrbeti, da kmalu pride občinski zastop popolnoma v naše roke, kar pa se more zgoditi le tedaj, ako vsi naši volilci pridejo volit.

V ptujski okolici bi že marsikaj bilo na boljšem, ko bi se ptujski narodnjaki kaj bolj spominjali okoličanov in skrbeli za njihovo probujo. So sicer nekateri, ki nam v zadnjem času kaj pomagajo, a teh je malo. Breg je še popolnoma v nemčurskih rokah, mi se še nemčurjev tudi nismo mogli popolnoma iznebiti in v sosednih občinah še tudi ni prave narodne zavesti med ljudmi. Zato pa se nas ne bojte tako, ptujski Slovenci, vsaj smo Krčevinarji mirni in dobri ljudje, pridite večkrat k nam, in ker pač nekoliko več znate nego mi, ki si s žuljavimi rokami služimo svoj vsakdanji kruhek, pa nas podučite nekoliko, kake pravice in dolžnosti imamo kot Slovenci in avstrijski davkoplačevalci. Jezite se, če smo nezavedni, če nimamo smisla za slovensčino itd. Pa tega si nismo sami krivi, pač pa vi, ki nas nič ne podučite in nikdar ne privedite kakega političnega zborovanja v okolici. Upamo, da nas v tem oziru ne boste zapustili,

ker bi sicer mi ne vedeli, zakaj v Ptuiju obstoji slov. kat. pol. društvo „Pozor“ in pa podružnica družbe sv. Cirila in Metoda.

Dne 29. decembra l. l. bila je županova volitev. Slovenski odborniki so si izvolili za župana zopet Toplaka, za svetovalce pa Potrča, Laha in Krivca. Prav tako! Proti slednjemu je nekaj roval znani nemčurski trgovec Kollenz, pa je naposled dobil dolg nos. Naš župan je sicer pošten kmet, vendar v narodnih rečeh je včasih premalo odločen in zaveden. Upamo, da se bo odslej bolj odločnega kazal nasproti nemčurjem, pravega našega slovenskega napredka največjim nasprotnikom. Tudi bi si želeli, da pristopi z onimi tremi odborniki, ki še niso udje, k bralnemu društvu, ker bi pač ne bilo lepo, ako bi se župan še dalje tako hladno vedel nasproti temu prekoristnemu društvu, kakor do sedaj.

Za tri leta imamo mir pred volitvami. V občinskem zastopu imamo Slovenci svojo večino in od te večine pričakujemo, da bo vsikdar krepko branila nasproti nemčurjem naše koristi in pravice, našo čast in naš dragi materni jezik slovenski.

Razne stvari.

(Sredstvo zoper jetiko in kolero.) Profesor Bahring, ki je bil iznašel zdravilo zoper davico, je baje iznašel zdravilo zoper jetiko in kolero. Popis novega zdravila se kmalu razglasi. Kdo ve, če se kaj bolje obnese, kot se je bilo toliko proslavljano zdravilo, za jetiko, katero je bil iznašel profesor Koch, ki je pa že zdaj popolnoma pozabljeno.

(Davek za neoženjence.) Neki poslanec je predlagal v srbski skupščini, da bi vsi neoženjenci morali dvojni davek plačevati. Dvojni davek bi morali plačevati vsi, ki se do 30. leta ne oženijo, nadalje tisti, ki se s cerkvenim dovoljenjem ločijo od žen, in vdovci, ki se ne oženijo 5 let po smrti svoje žene.

(Podsuta vas.) V Tesaliji na Grškem je snežni plaz podsl vas, ki je štela 24 hiš. Ljudje razen nekaterih otrok so se rešili. Ponesrečilo se je mnogo živine.

(Potres.) V Schwarzwaldju na Južnem Nemškem je bil dne 21. m. m. močen potres. Podobe so popadale s sten. Velike škode pa potres ni napravil.

(Grozno vročino) imajo v Južni Avstraliji. Vsled vročine je že umrlo mnogo ljudi. Premožnejši ljudje beže v hladnejše kraje. Revno ljudstvo pa seveda mora vse trpeti.

(Tristoletnica mesta Tule v Rusiji.) Mesto Tula v Rusiji slavi letos 300letnico. Osnovano se je 1596. leta, ko je bil car Teodor Ivanovič oprostil davka in vojaške dolžnosti kovače, ki se tu naselijo. Polagoma se je tu razvila velika obrtnija, zlasti izdelovanje orožja. Leta 1824. je bilo mesto pogorelo. Ko so je na novo sezidali, upeljali so parne stroje. Nova tovarna za orožje je stala 3 milijone.

(Potres.) Hud potres porušil je vas Ciecciano blizu Noie na Laškem. Trdno zidane hiše je potres do malega vse razdejal. Več ljudi je ubitih in ranjenih.

(Od kod ime „potica“?) Potica je prav slovenska pečena jed, kakor kolač. Zda so tudi v Gradcu nekateri sladčičarji začeli o Božiču in Veliki noči peči in priporočati naše potice pod imenom „kranjska narodna jed iz moke“ (kranjsche Nationalmehlspeise). Imenitna je torej potica in vsak Slovenec jo pozna, naj že bo strdena ali medena, orehova ali z drugimi dobrimi rečmi nadevana. Piše pa ime tej praznični jedi mnogi Slovenec, celo Stritar, zmoečno, namreč „potvica“. Kajti pravo ime je le „povitica“, kakor govorijo ali „golčijo“ Slovenci ob Dravi in Muri, ker v tenko izvaljeno testo se „povijajo“ razne sladčice. Ako že torej ne pišemo „potice“ z izbrušenim srednjim zlogom „vi“ pisati moramo povitica, nikakor pa ne „potvica“. — Sicer pa nam bratje Slovenci naj nikakor ne zamerijo dobrohotnega navodila k pravopisu „potice“, ampak naj nam vsem potica ali povitica ali pa potvica, kakoršno bo kateri imel, prav dobro tekne o božičnih ali velikonočnih praznikih!

(Tolovaji v Italiji.) V Jergu pri Cagliavariji je dne 8. t. m. tolpa roparjev vdrla v hišo posestnika Rafaela Carte. Tolovaji so ustrelili gospodarja in njegovega nečaka, potem pa oplenili hišo. Strel je privabil orožnike. Vnel se je hud boj med orožniki in tolovaji. Mimoidočega mladega kmeta je zadela krogla in bil je takoj mrtev. Tolovaji so pa ubežali.

(Silen potres) so imeli dne 10. t. m. v Perziji. Čutila sta se dva močna sunka prvi ob 1/3 drugi ob 6. uri zjutraj. Seli Gavdjabad in Hri sta se popolnoma porušila. Ponesrečilo se je 1100 ljudi in mnogo živine poginilo.

(Pomanjkanje v Italiji.) V Coratu umrla sta dva kmeta vsled gladi. Zaradi pomanjkanja

živeža je med ljudmi velika nevolja. Ljudje so napadli razne pekarije. Boje se že splošnega upora.

Koledar.

Sobota (8.) Janez Mat., spoznovalec; Juvencij, škof. — Nedelja (9.) Druga predpepelnična nedelja. Apolonija, devica; Ciril Al. — Ponedeljek (10.) Viljem, puščavnik; Solastika, devica. — Torek (11.) Adolf, škof; Deziderij, (željko), škof. — Sreda (12.) Evlalija, devica; Melecij, škof. — Četrtek (13.) Katarina, devica; Jordan, blažen. — Petek (14.) Valentin (Zoravko), mučenec; Zojil, spoznovalec. — Mlad dne 13. ob 5. uri 18 minut zvečer.

Sejmi.

Dne 10. febr. v St. Jurju ob juž. žel., v Konjicah, v Lipnici in na Pilštajnu. Dne 11. febr. na Planini. Dne 12. febr. v Gomilici in Imenem (za svinje). Dne 13. febr. v Smarji in v Sošanju. Dne 14. febr. v Zalcu, na Ponkvi, v Račah, Sevnici ob Savi in v Brežicah.

Loterijske številke.

Trst 1. februarja 1896: 38, 30, 83, 45, 14
Linc „ 36, 83, 32, 6, 31

(34) 25—1 Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsaki fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam. — Pismena vprašanja pod „9.132“, Gradec, poste restante.

(33) 1—1 Vabilo

III. OBČNEMU ZBORU

„Hranilnice in posojilnice na Ljubnem“
vpisano društvo z neomejenim poročtvom,
ki se bode vršil

dne 15. februarja t. l. ob 1. uri popoldne v društveni pisarni.

Vspored:

1. Poročilo ravnateljstva o poslovanju v minulem letu.
2. Poročilo ravnateljstva o letnem računu in posvetovanje glede vporabe čistega dobička.
3. Poročilo in posvetovanje o nakupu društvene hiše.
4. Sprejem novih ustanovnikov.
5. Volitev ravnateljstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Razni nasveti.

Ako bi se ob gori navedeni uri ne sešlo zadostno število ustanovnikov, se s tem sklicuje isti občni zbor v drugič ob 1/2. uri popoldne istega dne.

Ljubno, dne 31. januarja 1896.

Ravnateljstvo.

Molitvene bukvice

priproste, kakor tudi v najfinerih vezih,
po vsakršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celji

Posebno opozarjamo preč.
g. katehete in duhovščino na velik
izber molitvenikov za solarčke,
kakor tudi odrasle.

Ker je letošnji „Dolenjec“ kot najzdravejšje kislasto

namizno vino

(Mahrwein) izvrstne letine; priporočam lastni pridelek rumene ali rdečkaste barve po gl. 26., lanskol po gl. 24., in Primorsko po gl. 21., laglje po gl. 17 hehtoliter, ter v posodah nad 500 litrov, po pol goldinarja ceneje.

(237) 5—5

„Kranjska vinarna v Ljubljani“

Najlepše darilo

za

godovne in svečane prilike.

Oljnati portret 85×75 cm.

Antona Martina Slomška,

najfineje po najboljšem izvirniku izveden, na platno napet, v zlatih kovinsko barok, antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovincem, bilo bi preveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najbolje in najlepše pedagoške spise in domovinsko ljubezen v nemajajoče pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vneti zagovornik pravic Slovincem. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovencev.

Vabilo
21. rednemu
občnemu zboru
Gornje-Savinjske posojilnice v Mozirju
dne 20. februarja 1896. ob 2. uri pop.

Dnevni red:
1. Poročilo blaginje.
2. Poročilo nadzorništa.
3. Volitev načelstva in nadzorništa.
4. Posameznosti.
Mozirje, dne 1. februarja 1896.
(31) 2-1 Načelnštvo.

Lepo posestvo
s hišo, gospodarskim poslopjem, kozolcem z dvema šupami in sušilnico; vse v najboljem stanu; z njivami, travniki in gozdom, proda se z vsem pohištvo, gospodarskim orodjem in stikalnico skupno ali posamezno iz proste roke pod jako ugodnimi pogoji. V hiši je trgovina specerijskega blaga in tobačna trafika že 30 let in stoji sredi prijaznega braslovškega trga. Hmelja je 2400 sadik. Natančni pogoji izvedo se pri posestniku
(32) 1 Mariji Bohinc v Braslovčah.

Hiša na prodaj.
V prijaznem kraju Savinske doline v Gotovljah na prodaj je hiša, zraven je gospodarsko poslopje, njiva s hmeljarnikom in vrt s sadnosnim drevjem. Kdor želi kupiti naj se oglasi pri lastniku Ant. Cilenšek v Gotovljah.
(26) 3-2

Hlapec
mlad in učen ter priden, sprejme se z 15. februarjem t. l. pri Josip Achleitner-ju peku v Celji, Graška ulica, 5.
(30) 2-2

Dva učenca za ključarsko obrt
išče Ivan Rebek, ključar v Celji, Poljske ulice števil. 14.
(29) 2-2

Učenca
močnega, telesno dobro razvitega, slovenskega in nemškega jezika zmožnega, ki ima veselje do steklarske obrti, sprejme
(21) 3-3
Morice Rauch, steklar v Celji.

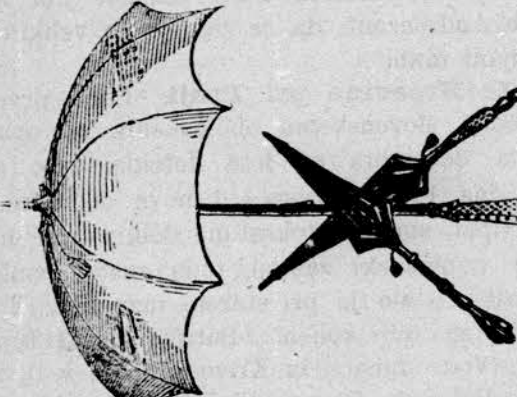
Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.
Redilna živinska štupa
za konje, rogato živino in ovce i. t. d.
Skoro že 40 let z najboljšim uspehom malodane po vseh hlevih v rabi, ako živina ne mara jesti, dalje zboljšuje mleko.
Zametek z rabilnim navodom 50 kr., 5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.
Konjski cvet
rabi za drgnjenje v krepilo konjskih udov; lajša otrplost konjskih udov krepilo pred in v restitucijo (očvrščenje) po kakem trdopolnem delu. Steklenica z rabilnim navodom velja samo 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom samo 4 gld.
(138) 10-8
Ubald pl. Trnkóczy, lekarnar, Ljubljana, Kranjsko.

Mayfarth & Comp.
prenesljive štedilne kotlene peči
za kuhanje in poparjenje živinske krme, krompirja, itd. za kuhanje vode in perila, za peke in mesarje, za napravljanje masla, za tovarne mila ter kemičnih snovi, kakor tudi za vse domače in kmetijske potrebe. Porabi se le malo kuriva ter se lahko povsod postavi. Samo one z vlitro trdko so prave. Zahteva naj se cenik tudi o reznicah za krmo, repo in krompir, mlinih za drobenje in tlačenje, koruzne robkalnice, žitne čistilnice in izbiralnice, preše za seno in slamo, vitala ter mlatilnice.
Ph. Mayfarth & Comp.
Dunaj, II., Taborstrasse 76. — tovarna kmetijskih strojev. (202) 10-8
Katalog z mnogimi priznanimi pismi brezplačno. Iščajo se zastopniki in preprodalci.

JOSIP HOČEVAR
v Celji, Graška ulica 19
priporoča čast. duhovništvu in slav. občinstvu
svojo veliko zalogo
storjenih oblek za gospode in dečke
ter najfinije šofe
od angleških in brnskih trdk i. t. d.
za jesenski in zimski čas.
Vsako naročilo zgotovi se solidno in takoj!
Vse po najnižji ceni.
(173) 10-10

„THE GRESHAM“
zavarovalna družba za življenje v Londonu.
Filijala za Avstrijsko: Dunaj, I., Giselstrasse 1., v družbeni hiši.
Filijala za Ogersko: Budimpešta, Franca-Jozefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.
Aktiva družbe dne 31. dec. 1894 k. 138,416.475—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1894 . . . 25,319.668—
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) . . . 304,342.593—
Med letom 1894 je bilo od družbe izdanih 9233 polic v znesku . . . 78,736.000—
Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 3 pri GVIDONU ZESCHKO-tu.
(155) 12-5

„Natura slivovka“
domačega pridelka
(24) se dobi 3-2
100 litrov za 55 gld.
Kateri več naroči se
za 5% cena zniža.
Pošilja: A. Stefanciosa pri Sv. Florijanu, pošta Rogatec, Stajersko.

LEOP. SCHARNER
marelar
Ungarthorgasse — VPTUJI — Ungarthorgasse
Priporoča svojo veliko zalogo
dežnikov in solčnikov
najlepše izpeljave po zelo znižanih cenah.
Dežnike na debelo prodajam po fabriških cenah.
Prevzamem vse poprave, kakor tudi preoblečenje bodisi dežnikov ali solčnikov.
Svoji k svojim!

(23) 48-2

Kathreiner
KNEIPP-ova SLADNO KAVO

prijem jaz tako rada
Se dobi povsod - 1/2 Kile za 25 kr.

Kaj je **Kathreiner**
Kneippova sladna kava?
To je zdrava hišna in družinska pijača, ki se izdeluje v Kathreinerjevih tovarnah ter ima podoben okus kakor prava bobova kava. Poleg drugih prednostij se ta sladna kava že po tem okusu odlikuje pred drugimi takimi izdelki.
Kathreinerjeva kava je najokusnejša, najzdravejša in najcenejša primes k bobovi kavi. Ona je čisto prirodni plod v celih zrnih in se rabi s velikim pridom namesto cikorije in drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne more prepričati, is česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da so taki kavini nadomestki dostikrat s raznimi pritlikinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovico.
Tako postane kava veliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo kavo priporočajo najimenitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajšana kot zdrava redilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočeri družinah. Dobra je pa tudi »čista«, to je, brez primesi bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redilna in ob enem okusna jed.
Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.
Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter s imenom.

Kathreiner!
Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti. Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.

